

Τ Α Λ Ε Ν Τ Α

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Θα συζητήσουμε σήμερα ένα θέμα πρωτότυπο που μας αφορά άμεσα και έχει σχέση με τον βαθύτερο εαυτό μας, με την πρόοδο και την εξέλιξή μας, αλλά και με τις σχέσεις μας με τους άλλους ανθρώπους. Και φυσικά το θέμα μας αυτό είναι ένα από τα μεγάλα μυστικά της επιτυχίας στη ζωής. Μα ποιό είναι επιτέλους; Δεν θα σας το πω ακόμη. Ελάτε να διαβάσουμε μέσα από ένα νεανικό περιοδικό, τον προβληματισμό της Κατερίνας, και θα καταλάβετε αμέσως.

Διαβάζουμε το περιστατικό από το περιοδικό «Προς τη Νίκη», τόμος 2008, σελ. 274 (μέρος Α):

- Δεν έχω προσόντα εγώ, δεν είμαι ταλέντο. Δεν πήρα το Proficiency στα δεκαπέντε μου, όπως η Ευτυχία. Ούτε παίζω πιάνο όπως η Βαρβάρα, που και στα μαθήματα παίρνει όλο εικοσάρια και μόνο επαίνους ακούει από τους καθηγητές. Εγώ έχω κολλήσει στο δεκατέσσερα...

Βημάτιζε νευρικά η Κατερίνα στο δωμάτιο. Τακτοποιούσε τα βιβλία της και άθελά της, είπε φωναχτά τις σκέψεις της. Αποκαμωμένη κάθισε στην πολυθρόνα. Δοκίμασε να διαβάσει Φυσική. Αποστήθισε μηχανικά τον κανόνα, που δεν καταλάβαινε: Η βαρυτική επιτάχυνση είναι αντιστρόφως ανάλογη προς το τετράγωνο της απόστασης από το κέντρο της γης. Πήρε τον τύπο. Πάσχιζε να λύσει την άσκηση... Μάταια. Έβγαινε λάθος. Τινάχτηκε! Σίγουρα τώρα η Βαρβάρα της έχει λύσει με την πρώτη, χωρίς να κοπιήσει καθόλου. Εγώ, ... γιατί;

Προσπάθησε να ξεφύγει από τις σκέψεις που τη γέμιζαν μελαγχολία. Να μπορούσε τουλάχιστον να παίξει καλό βόλεϊ σαν τη Δάφνη, το αστέρι της ομάδας, που κάρφωνε την μπάλα κι αιφνιδίαζε τον αντίπαλο...

Χαμογέλασε θλιμμένα. Είπαμε: Αυτή πουθενά δεν τα κατάφερνε τέλεια. Ήταν σε όλα μέτρια...

Ναι, η αλήθεια της στοιχίζει. Δε ζητάει βέβαια να είναι διάσημη όπως η πρόεδρος του τμήματος, που βγαίνει σχεδόν παμφηφεί εδώ και τρία χρόνια. Όχι όμως και να την ξέρουν σας «φίλη της Βαρβάρας»! Πόσο της στοιχίζει αυτό...

Όχι, δεν φθονούσε τις συμμαθήτριάς της με τα πολλά ταλέντα. Τις παραδεχόταν. Αλλά να, ήθελε κι αυτή να έχει τη δική της θέση μέσα στο παζλ της κοινωνίας και να της την αναγνωρίζουν... Μία θέση... Κακό πράγμα ήθελε; Να την υπολογίζουν... Να την αναζητούν όταν λείπει και να αισθάνεται ότι έχει κι αυτή έναν ρόλο.

Την επίδοσή της προσπαθούσε να τη βελτιώσει, άλλο που δεν έφτανε στα ανώτερα επίπεδα. Αυτή ήθελε μόνο να νιώθει όμορφα με αυτό που είναι... Αυτό.

Ίσως και κάποιοι από εμάς να κάνουμε παρόμοιες σκέψεις... Έχω ταλέντα; Ποιά είναι τα ταλέντα μου; Πως μπορώ να τα ανακαλύψω; Να το θέμα που θα μας δώσει αφορμή για συζήτηση.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

1. Τι είναι τα ταλέντα; (...)

Είναι φυσικά χάρισμα, κάποιες εξαιρετικές ικανότητες, μας λένε τα λεξικά. Είναι λέξη αντιδάνειο από την ιταλική και παράγεται από την αρχαία ελληνική λέξη «τάλαντον» (τάλαντον > λατ. talentum > ιταλ. talento > ΝΕ ταλέντο). Στην πνευματική γλώσσα ονομάζεται χάρισμα και δωρεά του Θεού. Ταλέντα λοιπόν είναι οι ιδιαίτερες κλίσεις και επιδεξιότητες κάποιου, συγκεκριμένες αρετές και προσόντα που στολίζουν το χαρακτήρα του, κάνουν ξεχωριστή την προσωπικότητά του, του δίνουν χαρά και αυτοπεποίθηση. Επίσης ανάλογα με την χρησιμοποίηση των ταλέντων του ο κάθε άνθρωπος γίνεται ωφέλιμος στο περιβάλλον του και φτάνει να δοξάζει το Θεό.

2. Ποιοι έχουν ταλέντα; (...)

Όλοι οι άνθρωποι έχουν ταλέντα. Όσο παράξενο κι αν ακούγεται, είναι αληθινό. Ο Θεός δίνει σε όλους τους ανθρώπους πλούσια τα δώρα Του. Στολίζει τον κάθε άνθρωπο με εκείνα τα χαρίσματα, που θα του χρειαστούν για να πετύχει το σκοπό της ζωής του. Δεν υπάρχει άνθρωπος α-τάλαντος. Γι' αυτό είναι εντελώς απαραίτητο να ανακάλυψουμε τον κρυμμένο εαυτό μας, τα χαρίσματά μας.

3. Ποια στάση κρατούν συχνά οι εφηβοί απέναντι στα χαρίσματά τα δικά τους και των άλλων; (...)

- *Απέναντι στον εαυτό τους:* Άλλοι κολακεύονται και υπερηφανεύονται για τα χαρίσματά τους. Γίνονται αλαζόνες και υπεροπτικοί. Θεωρούν ότι τα απέκτησαν με την αξία τους. Και τελικά καταλήγουν αποκρουστικοί και μόνοι, χωρίς φίλους. Άλλοι πάλι, που δεν έσκυψαν στον εαυτό τους και δεν ανακάλυψαν τα χαρίσματά τους γίνονται μειονεκτικοί, γκρινιάρηδες, μεμφίμοιροι. Θεωρούν ότι τίποτε καλό δεν έχουν. Κλείνονται στον εαυτό τους και δεν βλέπουν και φυσικά δεν αξιοποιούν τα ταλέντα τους. Παρατηρούν συνεχώς και μόνο τα χαρίσματα των άλλων και μελαγχολούν η συγκρίνουν τον εαυτό τους και τον βγάζουν κατώτερο. Και οι δύο αυτές στάσεις είναι νοσηρές, όσο κι αν συχνά συμβαίνουν.
- *Απέναντι στα χαρίσματα των άλλων:* Άλλοτε τα υποτιμούν, άλλοτε τα ζηλεύουν και τελικά μελαγχολούν, όπως είπαμε και παραπάνω. Άλλοτε προσπαθούν να τα αμαυρώσουν, δηλαδή να τα παρουσιάσουν κατώτερα στα μάτια τρίτων.

4. Ποια είναι η σωστή στάση; (...)

- Βεβαίως, πρώτα πρέπει να ανακαλύψουμε τα χαρίσματά μας. Πως; Με την αυτογνωσία. Να σκύψουμε στον εαυτό μας, να γνωρίσουμε τον εαυτό μας και τότε θα δούμε ότι μπορούμε να κάνουμε πράγματα που και ευχάριστα μας είναι και ωφέλιμα για μας και τους άλλους και στα οποία έχουμε κάποια άνεση.
- Να χαίρομαστε ταπεινά με τα χαρίσματά μας και να ευχαριστούμε τον Άγιο Θεό για τα δώρα που μας έδωσε.
- Να μην ζηλεύουμε τα χαρίσματα των άλλων, αλλά να χαίρομαστε γι' αυτά. Αυτή είναι άλλωστε η ομορφιά της ζωής: Να συμπληρώνει ο ένας τον άλλο. Και τότε μοιραζόμαστε τα χαρίσματα, γίνεται κοινά τα ταλέντα. Για σκεφτείτε: αν σε έναν ζωγραφικό πίνακα όλα

τα χρώματα ήταν ίδια; Αν σε μια ορχήστρα όλοι έπαιζαν το ίδιο όργανο; Κάτι θα χανόταν από την ομορφιά και την αρμονία.

- Να αξιοποιούμε τα χαρίσματά μας, να τα πολλαπλασιάζουμε με την επιμέλεια και τον αγώνα μας. Αυτή είναι εξάλλου και η εντολή του Αγίου Θεού. Τι είπε στην παραβολή των ταλάντων; Έδωσε ο Κύριος της παραβολής σε όλους τους δούλους του τάλαντα, σ' άλλους λίγα και σ' άλλους πολλά. Και από όλους ζήτησε να τα αξιοποιήσουν. Και το θαυμαστό είναι ότι σ' όποιον αξιοποίησε το χάρισμά του έδωσε μεγάλη αμοιβή ενώ όποιον το έθαψε στη λάσπη, τον καταδίκασε σε τιμωρία αιώνια. (βλ. Ματθ. κε' 14-30 & Λουκ. ιθ' 11-27).

5. Τι σημαίνει πρακτικά πολλαπλασιάζω τα χαρίσματά μου; (...)

Συμβαίνει το εξής παράδοξο: Στα ταλέντα ο πολλαπλασιασμός επιτυγχάνεται με την διαίρεση. Π.χ. είσαι καλός σε κάποιο μάθημα, έχεις χάρισμα, έφεση σ αυτό. Όσο λοιπόν διαβάζεις, τόσο αξιοποιείς το χάρισμα. Και όσο προσπαθείς να βοηθήσεις και τους άλλους, δηλαδή όσο το μοιράζεσαι με άλλους το χάρισμά σου, τόσο το πολλαπλασιάζεις. Αυτό συμβαίνει διότι όταν μοιράζεσαι ένα χάρισμά σου, αποκτάς κι άλλα, γίνεσαι μεταδοτικός, κοινωνικός, αγαπητός. Ή π.χ. έχεις χάρισμα στη ζωγραφική, μπορείς να δίνεις χαρά στους γύρω σου. Τότε πολλαπλασιάζεις το χάρισμα. *(Καλό είναι να βάλουμε τα παιδιά να σκεφτούν ανάλογα και για άλλα χαρίσματά τους).*

Δυστυχώς υπάρχουν έφηβοι, οι οποίοι ενώ έχουν χαρίσματα, τα αφήνουν αναξιοποίητα και τελικά τα χάνουν ή, όπως λέμε κοινώς, τα «θάβουν». Τι τραγικό αλήθεια!

6. Τόση ώρα μιλάμε για ταλέντα και ίσως να σκεφτόμαστε μερικά μόνο συγκεκριμένα εξωτερικά, σαν κι αυτά που δέσμευαν τη σκέψη της Κατερίνας στο άρθρο που διαβάσαμε (π.χ. ομορφιά, ωραίο σώμα, άνεση στο λόγο, ευφυΐα, χιούμορ, κοινωνικότητα, χάρισμα στη ζωγραφική, στη μουσική, στα αθλήματα, χρήματα κ.λπ.) Όμως μόνο αυτά είναι χαρίσματα;...

Μήπως βρίσκετε και κάποια άλλα που είναι πιο ουσιαστικά για τη ζωή μας και άρα ανώτερα; (...)

Ο αιώνιος Λόγος του Θεού λέει: «ζηλούτε τα χαρίσματα τα κρείττονα». Δηλαδή να επιδιώκετε με ζήλο τα καλύτερα, τα ανώτερα χαρίσματα. Τέτοια είναι π.χ. η διάθεση για αγαθοεργίες, το χάρισμα να ειρηνεύεις τους ανθρώπους γύρω σου, να γίνεσαι ειρηνοποιός. Επίσης η ικανότητα να παρηγορείς τους πονεμένους, το χάρισμα της ιεραποστολής, της προσευχής, της σιωπής, του ενθουσιασμού, η ευγένεια και η ευγνωμοσύνη. Κι ακόμη μεγάλο χάρισμα είναι η γνώση του Λόγου του Θεού και η διάθεση να ακούω και να εφαρμόζω το θέλημά Του. Όλα αυτά με φέρνουν πιο κοντά στο Θεό. Γι αυτό και είναι τα «κρείττονα», τα καλύτερα και ουσιαστικότερα χαρίσματα.

Ελάτε να διαβάσουμε το υπόλοιπο άρθρο, για να δούμε τι έκανε η Κατερίνα με την απελπισία που την είχε πιάσει και πως κατάφερε να ανακαλύψει τα πιο σημαντικά χαρίσματα. *(Π.τ.Ν. τ. 2008, σελ. 275, Μέρος Β)'*

Έριξε αφηρημένα το βλέμμα της στο τοίχο. Τι ήταν εκείνο που την τράβηξε; Κόλλησε πάνω του το μάτι σαν μαγνήτης. Η όψη της μαλάκωσε...

Η μορφή της Παναγίας! Την κοίταζε! Θυμήθηκε τα λόγια του θεολόγου: «Την Παναγία, μια κόρη από φτωχική οικογένεια της Ναζαρέτ, άγνωστη στον πολύ κόσμο, διάλεξε ο Θεός για την πιο τιμητική αποστολή, γιατί είχε πλούτο ψυχικό».

Σαν να της άρεσαν αυτά τα λόγια. «Μια άγνωστη κόρη...». Αλήθεια, ποιος Την ήξερε τότε; Μα σήμερα, και ποιος δεν Την ξέρει! Και βέβαια δεν συγκρίνει τον εαυτό της με την Παναγία, αλλά κάτι της λέει η μορφή Της.

Παραδόθηκε στις σκέψεις της. Της ήρθαν στον νου κάποια λόγια που είχε ακούσει για την αθάνατη ψυχή μας: «Η αξία μας πηγάζει, όχι από τα προσόντα μας. Όχι από τη σωματική δύναμη και ομορφιά. Όχι από τα ταλέντα, ούτε από την καταγωγή ή τις γνωριμίες μας. Μα από την αθάνατη ψυχή μας, που γίνεται τόσο πιο ωραία όσο μοιάζουμε περισσότερο στον Πλάστη μας. Μια φωτεινή παρουσία, ένας άνθρωπος αγάπης (κι ας είναι μόνο αυτό το ταλέντο το) είναι τόσο ευεργετικός για τους άλλους. Υπάρχει πιο πολύτιμη προσφορά στον κόσμο από μια ωραία ψυχή;» Πόσο της αρέσει αυτή η αλήθεια!

Η Κατερίνα αναθάρρησε.

- Ο Θεός με αγαπάει, αναλογίστηκε. Και με ξέρει με το όνομά μου! Δεν με μπερδεύει ποτέ! Με ξεχωρίζει από τα εκατομμύρια των ανθρώπων της οικουμένης!

Γλυκάθηκε στη σκέψη ότι ο Θεός που την έπλασε και της ζητάει να αγωνίζεται, δεν απαιτεί να αποδώσει παραπάνω από τις δυνατότητες που της έδωσε. Την αγαπά πάντα, κι όταν ακόμα κάνει λάθη στη Φυσική...

Χαμογέλασε με αισιοδοξία αυτή τη φορά η Κατερίνα. Σηκώθηκε όρθια. Ξαφνικά ένιωσε τόσο όμορφα με τον εαυτό της, με τα μικρά, τα μετρημένα χαρίσματά της και την αθάνατη ψυχή της!

Ένιωσε όμορφα και ας μην ήταν «ταλέντο»!

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Έχεις ταλέντα;... Φυσικά και έχεις! Μην αμφιβάλεις. Ευχαρίστησε τον Άγιο Θεό και αγωνίσου με χαρά και αισιοδοξία, ειδικά τώρα στην αρχή της νέας χρονιάς, για να τα αξιοποιήσεις και να τα πολλαπλασιάσεις.

ΣΥΝΘΗΜΑ: Αξιοποιώ τα χαρίσματα που μου έδωσε ο Θεός.